

Ruth

Ruth 1

1. In de dagen, als de richters richtten, Zie Richt. 2:16. zo geschiedde het, dat er honger in het land was; Kanaän. Vergelijk Richt. 6:4,6. daarom toog een man van Bethlehem-Juda, om als vreemdeling te verkeren in de velden Moabs, Dat is, in het land der Moabieten, die van Lot afkomstig waren; Deut. 2:9. Dit land was gelegen in het oosten, over de Jordaan, hebbende veel vlakke velden. Zie Deut. 34:1,8. hij, en zijn huisvrouw, en zijn twee zonen.
2. De naam nu dezes mans was Elimelech, en de naam zijner huisvrouw Naomi, Zie onder, Ruth 1:20. en de naam zijner twee zonen Machlon en Chiljon, Efrathers, Bethlehem-Juda was eertijds ook genoemd Efrata; Gen. 35:19. Insgelijks het land waarin Bethlehem lag; Micha 5:1; hiervan worden zij genoemd *Efraters*. van Bethlehem-Juda; en zij kwamen in de velden Moabs, en bleven aldaar. Hebreeuws, *waren*.
3. En Elimelech, de man van Naomi, stierf; maar zij werd overgelaten met haar twee zonen.
4. Die namen zich Moabietische vrouwen; Hetwelk hun geoorloofd was te doen indien deze vrouwen bekeerd waren, anders niet, want Kanaänietische vrouwen te nemen was verboden om deze reden: opdat zij Gods volk niet mochten verleiden tot afgoderij, welke reden ook plaats had in de Moabietische afgodische vrouwen. Zie Ezra 9:1; Neh. 13:23. Dat Ruth bekeerd is, daarvan blijkt onder, Ruth 1:16, en Ruth 2:12. de naam der ene was Orpa, en de naam der andere Ruth; en zij bleven aldaar omtrent tien jaren.
5. En die twee, Machlon en Chiljon, stierven ook; alzo werd deze vrouw Naomi. overgelaten na haar twee zonen en na haar man.
6. Toen maakte zij zich op met haar schoondochters, en keerde weder uit de velden van Moab; Om te trekken naar Bethlehem-Juda, #Ruth.1:19. want zij had gehoord in het land van Moab, dat de HEERE Zijn volk bezocht had, Zie Gen. 21:1. gevende hun brood. Dat is, koren, en voorts alle nooddrift tot onderhouding van het menselijke leven nodig, zodat de honger en duurte ophielden.
7. Daarom ging zij uit van de plaats, waar zij geweest was en haar twee schoondochters met haar. Als zij nu gingen op den weg, om weder te keren Versta dit ten aanzien van Naomi, die in het land Juda tevoren gewoond had, en van haar schoondochters *die daar niet geweest noch gewoond hadden* in het wederkeren werd vergezelschaft; zie Ruth 1:10, en Ruth 2:6. naar het land van Juda,
8. Zo zeide Naomi tot haar twee schoondochters: Gaat heen, keert weder, een iegelijk tot het huis van haar moeder; Of, omdat de vader van Orpa overleden mocht zijn, of, omdat de moeders de dochters gemeenlijk meest beminnen. Van Ruth wordt gezegd, Ruth 2:11, dat zij haar vader verlaten heeft. de HEERE doe bij u weldadigheid, gelijk als gij gedaan hebt bij de doden, en bij mij. Versta, Machlon en Chiljon, zonen van Naomi en gewezen mannen van haar schoondochters.
9. De HEERE geve u, dat gij ruste vindt, Zie onder, Ruth 3:1. een iegelijk in het huis van haar man! Die gij zult mogen trouwen. En als zij haar kuste, Om afscheid van haar te nemen. Zie Gen. 29:11. hieven zij haar stem op en weenden;
10. En zij zeiden tot haar: Wij zullen zekerlijk met u wederkeren tot uw

- volk. Dat is, wij zullen u, daar gij tot uw volk wederkeert, vergezelschappen en met u gaan.
11. Maar Naomi zeide: Keert weder, mijn dochters! Waarom zoudt gij met mij gaan? Heb ik nog zonen in mijn lichaam, Hebreeuws, *ingewand*. dat zij u tot mannen zouden zijn? Naar de wet, Deut. 25:5.
12. Keert weder, mijn dochters! Gaat heen; want ik ben te oud Hebreeuws, *ik ben ouder geworden dan dat ik een man zou geworden*. om een man te hebben. Wanneer ik al zeide: Ik heb hoop, of ik ook in dezen nacht een man had, Hebreeuws, *een man geworde*; te weten, ter vrouw, of bij een man dezen nacht lage. ja, ook zonen baarde;
13. Zoudt gij daarnaar wachten, totdat zij zouden groot geworden zijn; zoudt gij daarnaar opgehouden worden, om geen man te nemen? Hebreeuws, *geen man zoudt geworden*. Niet, mijn dochters! Want het is mij veel bitterder dan u; Te weten, dat ik van u scheiden moet. Of, dewijl ik nu oud zijnde mijn man en kinderen verloren heb, en gij nog van toekomstige mannen en kinderen troost zult kunnen genieten. Anders: *het is mij zeer bitter om uwentwil, of van uwentwege*; omdat gij uw mannen hebt verloren, en nu zo ongaarne van mij ook zult worden afgetrokken. maar de hand des HEEREN is tegen mij uitgegaan. Alsof zij zeide: Dewijl het Gods slag, plaag en werk is, dat ik van mijn man en mijn beide zonen beroofd ben, en nu ook uw gezelschap zal verliezen, zo moet ik mij in zijn wil geruststellen; alzo moet gij ook doen.
14. Toen hieven zij haar stem op, en weenden wederom; en Orpa kuste haar schoonmoeder, Versta, Naomi, nemende daarmede haar afscheid, en wederkerende naar haar woonplaats. Zie Ruth 1:15, en boven, Ruth 1:9. maar Ruth kleefde haar aan. Dat is, zij wilde van Naomi niet scheiden, maar bleef bij haar en trok met haar voort, gelijk in het vervolg verhaald wordt.
15. Daarom zeide zij: Naomi. Zie, uw zwagerin Hebreeuws, *uw broeders vrouw*; dat is hier, die uws mans broeders gehad heeft. is wedergekeerd tot haar volk en tot haar goden; Of, haar God, te weten, den afgod der Moabieten, genoemd Kamos. Zie Richt. 11:24. keer gij ook weder, uw zwagerin Hebreeuws, *uw broeders vrouw*; dat is hier, die uws mans broeders gehad heeft. na.
16. Maar Ruth zeide: Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten, om van achter u weder te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk, en uw God mijn God.
17. Waar gij zult sterven, zal ik sterven, en aldaar zal ik begraven worden; alzo doe mij de HEERE en alzo doe Hij daartoe, Dat is, de Heere straffe mij alzo, en ga voort in zijn straf, of vermeerdere dezelve, indien ik het anders meen of anders doe dan ik gesproken heb. Het is een manier van eedzweren, waarin het kwaad verzwegen wordt, dat zij zichzelf toedachten en toewensten, of ook Gods oordeel bevalen. Vergelijk Gen. 14:23, en 1 Kon. 19:2. zo niet de dood *alleen* zal scheiding maken tussen mij en tussen u!
18. Als zij nu zag, dat zij vastelijk voorgenomen had met haar te gaan, zo hield zij op tot haar te spreken.
19. Alzo gingen die beiden, totdat zij te Bethlehem inkwamen; en het geschiedde, als zij te Bethlehem inkwamen, dat de ganse stad over haar beroerd werd, en zij zeiden: De vrouwen te Bethlehem. Is dit Naomi?
20. Maar zij zeide tot henlieden: Noemt mij niet Naomi, Dat is, *mijn lieflijkheid, genoegelijkheid, mijn plezier*. noemt mij Mara; Dat is, *bittere*, of,

bitterheid. want de Almachtige Hebreuws, *Schaddai*. Zie Gen. 17:1. heeft mij grote bitterheid aangedaan. Mij berovende van mijn man en mijn beide zonen.

21. Vol toog ik weg, Hebbende in het leven mijn man en mijn twee zonen, met genoegzame middelen om van te leven. maar ledig heeft mij de HEERE doen wederkeren; Beroofd van mijn man en mijn twee zonen en middelen; zie onder, Ruth 2:18. waarom zoudt gij mij Naomi noemen, daar de HEERE tegen mij getuigt, Dat is, heeft zich tegen mij aangesteld als een wederpartijder, of, heeft door zijn plagen tegen mij zijn toorn betuigd en mij van mijn zonden overtuigd. Vergelijk Job 10:17, en Job 16:8; Mal. 3:5; Jak. 5:3. en de Almachtige mij kwaad aangedaan heeft? Anders, *mij nedergedrukt, of verslagen heeft;* dat is, heeft mij tegenspoed, ellende en verdriet toegezonden. Zie Gen. 19:19.

22. Alzo kwam Naomi weder, en Ruth, de Moabietische, haar schoondochter, met haar, die uit de velden Moabs wederkwam; Dat is, Naomi in het wederkomen vergezelschaft; gelijk boven, Ruth 1:7,10. en zij kwamen te Bethlehem in het begin van de gersteoogst.

Ruth 2

1. Naomi nu had een bloedvriend Hebreuws eigenlijk, *bekende;* maar dit woord wordt ook genomen voor een *bloedverwant, neef, of zwager.* Zie Spreuk. 7:4, en onder, Ruth 3:2. van haar man, een man, Van den verstorven Elimelech, gelijk volgt. geweldig van vermogen, van het geslacht van Elimelech; en zijn naam was Boaz.

2. En Ruth, de Moabietische, zeide tot Naomi: Laat mij toch in het veld gaan, en van de aren oplezen, Vergelijk Lev. 19:9, en Lev. 23:22; Deut. 24:19, enz. achter dien, in wiens ogen ik

genade zal vinden. Bij wien ik deze gunst zal verkrijgen, dat hij mij toelate op zijn akker van de korenaren achter de maaiers wat op te lezen. Zie van deze manier van spreken Gen. 18:3. Alzo onder, Ruth 2:10,13. En zij zeide tot haar: Ga heen, mijn dochter!

3. Zo ging zij heen, en kwam en las op in het veld, achter de maaiers; en haar viel bij geval voor, Hebreuws, *haar ontmoeting, of bejegening, geval, toeval, geviel, of kwam voor, ontmoette, bejegende,* enz. Dit wordt gezegd ten aanzien van Ruth, dieniet wist wiens akker het was; maar het werd van God alzo beschikt, om den weg te bereiden tot hetgeen wat hierna verhaald wordt. een deel van het veld van Boaz, Matth. 1:5 genoemd *Boöz.* die van het geslacht van Elimelech was.

4. En ziet, Boaz kwam van Bethlehem, en zeide tot de maaiers: De HEERE zij met ulieden! En zij zeiden tot hem: De HEERE zegene u! Zie Gen. 12:2.

5. Daarna zeide Boaz tot zijn jongen, Dat is hier te zeggen, dienstknecht, gelijk in Ruth 2:6 blijkt. Zie van het gebruik des Hebreuwsen woords Gen. 22:5. die over de maaiers gezet was: Wiens is deze jonge vrouw?

6. En de jongen, die over de maaiers gezet was, antwoordde en zeide: Deze is de Moabietische jonge vrouw, die met Naomi wedergekomen is Zie boven, Ruth 1:7,10. uit de velden Moabs;

7. En zij heeft gezegd: Laat mij toch oplezen en *aren* bij de garven verzamelen, achter de maaiers; zo is zij gekomen en heeft gestaan van des morgens af tot nu toe; Hebreuws, *van toen, 's morgens,* enz. nu is haar te huis blijven weinig. Of, *haar blijven is hier, tehuis weinig;* dat is, zij is heden-morgen een weinig in huis geweest, voor de rest is haar blijven hier. Anders: *Dat zij nu in de hut, of, daar binnen gezeten heeft, is weinig.* Versta in de hut, die in het veld mocht

gemaakt zijn, om zich voor de hitte somtijds wat te verbergen, of wat te rusten, misschien ook om te eten.

8. Toen zeide Boaz tot Ruth: Hoort gij niet, mijn dochter? Ga niet, om in een ander veld op te lezen; ook zult gij van hier niet weggaan, maar hier zult gij u houden bij mijn maagden. Versta, dienstmaagden, die ik in mijn werk heb, gelijk boven, *jongen*, voor dienstknecht, Ruth 2:5.
9. Uw ogen zullen zijn op dit veld, dat zij maaien zullen, De maaiers. en gij zult achter haarlieden gaan; De dienstmaagden. heb ik den jongens niet geboden, Ik heb het hun wel ernstiglijk geboden, wil hij zeggen. Zie Richt. 4:6. dat men u niet aanroere? Als u dorst, zo ga tot de vaten, en drink van hetgeen de jongens zullen geschept hebben.
10. Toen viel zij op haar aangezicht, en boog zich ter aarde, Zie Gen. 18:2. en zij zeide tot hem: Waarom heb ik genade gevonden in uw ogen, dat gij mij kent, Dat is, dat gij mij aanspreekt en weldoet, niet anders dan of ik uw bekende of maagschap ware. daar ik een vreemde ben?
11. En Boaz antwoordde en zeide tot haar: Het is mij wel aangezegd alles, Hebreeuws, *aangezegd wordende is mij aangezegd.* wat gij bij uw schoonmoeder gedaan hebt, na de dood uws mans, en hebt uw vader en uw moeder, en het land uwer geboorte verlaten, en zijt heengegaan tot een volk, dat gij van te voren niet kendet. Hebreeuws, *gisteren, eergisteren.*
12. De HEERE vergelde u uw daad en uw loon zij volkomen, Dat God den weldadigen genadiglijk beloofd heeft. van den HEERE, den God Israels, onder wiens Of, *die gij gekomen zijt, om onder zijn vleugelen* Dat is, *genadige beschutting, bescherming*

en koestering; een gelijkenis genomen van de jongen der vogels, die zich onder de vleugels der ouden verbergen om gekoesterd en bewaard te zijn. Zie Ps. 17:8, en Ps. 36:8, en Ps. 57:2, en Ps. 63:8, en Ps. 91:4; Matth. 23:37. toevlucht te nemen, of, bescherming te zoeken, of, u te betrouwen. vleugelen Dat is, genadige beschutting, bescherming en koestering; een gelijkenis genomen van de jongen der vogels, die zich onder de vleugels der ouden verbergen om gekoesterd en bewaard te zijn. Zie Ps. 17:8, en Ps. 36:8, en Ps. 57:2, en Ps. 63:8, en Ps. 91:4; Matth. 23:37. gij gekomen zijt om toevlucht te nemen!

13. En zij zeide: Laat mij genade vinden in uw ogen, Of, *ik zal genade vinden*, enz. mijn heer, dewijl gij mij getroost hebt, en dewijl gij naar het hart uwer dienstmaagd gesproken hebt, Zie Gen. 34:3, en Richt. 19:3. hoewel ik niet ben, gelijk een uwer dienstmaagden.
14. Als het nu etenstijd was, zeide Boaz tot haar: Kom hier bij, en eet van het brood, en doop uw bete in den azijn. Zo zat zij neder aan de zijde van de maaiers, en hij langde haar geroost *koren*, Of, *gort*, tot spijs bereid. Vergelijk 2 Sam. 17:28. en zij at, en werd verzadigd, en hield over. Vergelijk onder, Ruth 2:18.
15. Als zij nu opstond, om op te lezen, zo gebod Boaz zijn jongens, zeggende: Laat haar ook tussen de garven oplezen, en beschaamt haar niet.
16. Ja, laat ook allengskens Hebreeuws, *rovende roof voor haar van de handvullen*; dat is, nu en dan, òf met opzet òf willens berooft uwe handvullen, latende daarvan telkens enige aren vallen, opdat zij te meer moge oplezen. van de handvullen voor haar wat vallen, en laat het liggen, dat zij het opleze, en bestraft haar niet.
17. Alzo las zij op in dat veld, tot aan den avond; en zij sloeg uit, Zie Richt. 6:11. wat zij opgelezen had, en het

was omtrent een efa gerst. Zie Exod. 16:36.

18. En zij nam het op, en kwam in de stad; en haar schoonmoeder zag, wat zij opgelezen had; ook bracht zij voort, en gaf haar, wat zij van haar verzadiging overgehouden had. Zie boven, Ruth 2:14.

19. Toen zeide haar schoonmoeder tot haar: Naomi tot Ruth. Waar hebt gij heden opgelezen, en waar hebt gij gewrocht? Hebreeuws, *gedaan*; te weten, uw werk. Alzo Matth. 20:12. *Deze laatsten hebben één ure gedaan*, te weten, *werk*, dat is, gearbeid, gewrocht. Alzo in Ruth 2:20. Zie wijders Spreuk. 31:13. Gezegend zij, Gelijk Ruth 2:20. *die u gekend heeft!* Zie boven, Ruth 2:10. En zij verhaalde haar schoonmoeder, bij wien zij gewrocht had, en zeide: De naam des mans, bij welken ik heden gewrocht heb, is Boaz.

20. Toen zeide Naomi tot haar schoondochter: Gezegend zij den HEERE, Dat is, van den Heere. Vergelijk Gen. 24:31, en onder, Ruth 3:10. Die Zijn weldadigheid niet heeft nagelaten Namelijk, Boaz. aan de levenden Aan u en mij. en aan de doden! Voorts zeide Mijn verstorven man en beide zonen, zijnde van zijn bloed, om wier wil en gedachtenis hij ons beiden goed heeft gedaan; of, wien hij in hun leven goed heeft gedaan, gelijk hij nu aan ons doet, om hunnentwil. Naomi tot haar: Die man is ons nabestaande; hij is een van onze lossers. Dat is, die recht heeft ons erfgoed en personen, vervreemd en verkocht zijnde, vanwege naaste bloedverwantschap te lossen, weder te kopen en vrij te maken, en zelfs ook u ten huwelijk te nemen, naar de wetten, Lev. 25:25,47, enz.; Deut. 25:5, enz.; Matth. 22:24, enz.

21. En Ruth, de Moabietische, zeide: Ook, *Versta, moet hij gezegend zijn*, uit Ruth 2:20. Of, *ook zult gij weten dat hij*, enz. omdat hij tot mij gezegd heeft: Gij zult u houden bij de jongens, die ik

heb, totdat zij den gansen oogst, die ik heb, zullen hebben voleindigd.

22. En Naomi zeide tot haar schoondochter Ruth: Het is goed, mijn dochter, dat gij met zijn maagden uitgaat, opdat zij u niet tegenvallen in een ander veld. Zij wil zeggen: blijf voortaan waar gij zo wel zijt bejegend, en ga op geen ander veld, waar gij kwalijk zoudt mogen bejegend worden.

23. Alzo hield zij zich bij de maagden van Boaz, om op te lezen, totdat de gersteoogst en tarweoogst voleindigd waren; en zij bleef bij haar schoonmoeder.

Ruth 3

1. En Naomi, haar schoonmoeder, zeide tot haar: Mijn dochter! zoude ik u geen rust zoeken, Dat is, een goed huwelijk voor u zoeken te bemiddelen? Zij wil zeggen dat zulks ganselijk haar schuldige plicht is. Zie zulk vragen boven, Ruth 2:9; alzo in Ruth 3:2. dat het u welga?

2. Nu dan, is niet Boaz, met wiens maagden gij geweest zijt, Om aren op te lezen; boven, Ruth 2:8,22,23. *van onze bloedvriendschap?* Hebreeuws eigenlijk, *is niet Boaz onze kennis?* Zie boven, Ruth 2:1, en Ruth 2:20. Zie, hij zal dezen nacht gerst op den dorsvloer wannen. Hebreeuws, *den dorsvloer der gerst*; dat is, de gerst, die op den dorsvloer is.

3. Zo baad u, en zalf u, Met welriekende olie, gelijk in de oostelijke landen gebruikelijk was. Zie 2 Sam. 12:20, en 2 Sam. 14:2; 2 Kron. 28:15; Ps. 104:14; Matth. 6:17. en doe uw klederen De beste die gij hebt. aan, Hebreeuws, *aan u, over u*. en ga af naar den dorsvloer; *maar* maak u den man niet bekend, totdat hij geeindigd zal hebben te eten en te drinken.

4. En het zal geschieden, als hij nederligt, Om te slapen. dat gij de plaats zult merken, waar hij zal

nedergeleggen zijn; ga dan in, Deze raad schijnt naar het uiterlijk aanzien niet eerlijk te zijn, maar Naomi, wetende godvruchtigheid en eerbaarheid van Boaz en Ruth, alsook lettende op Boaz' ouderdom, heeft niet getwijfeld, of Boaz zou eerlijk en wijselijk in deze zaak handelen, gelijk hij ook gedaan heeft, zodat Naomi in haar vertrouwen niet is bedrogen. De ergernis aangaande, die heeft Naomi door de omstandigheid van tijd en plaats voorzichtiglijk weten te ontgaan, alsook Boaz zelf. Zie Ruth 3:14. en sla zijn voetdeksel op, Of, *ontdek zijn voeten*. Het Hebreeuwse woord vindt men ook onder, Ruth 3:7,8,14; idem, Dan. 10:6. en leg u; zo zal hij u te kennen geven, wat gij doen zult.

5. En zij zeide tot haar: Ruth antwoordde. Al wat gij *tot mij* zegt, zal ik doen.
6. Alzo ging zij af naar den dorsvloer, en deed naar alles, wat haar schoonmoeder haar geboden had.
7. Als nu Boaz gegeten en gedronken had, en zijn hart vrolijk was, Hebreeuws, *goed*. Gelijk Richt. 16:25. Zie aldaar. zo kwam hij om neder te liggen aan het uiterste van een *koren* hoop. Daarna kwam zij stilletjes in, en sloeg zijn voetdeksel op, en legde zich.
8. En het geschiedde te middernacht, dat die man verschrikte, en om zich greep; Of, *zich heen en weder, of, herwaarts en derwaarts keerde*. en ziet, een vrouw lag aan zijn voetdeksel.
9. En hij zeide: Wie zijt gij? En zij zeide: Ik ben Ruth, uw dienstmaagd, breid dan uw vleugel uit over uw dienstmaagd, Dat is, neem mij onder uw bescherming, als een man zijn vrouw doet. Vergelijk boven, Ruth 2:12. Of, *uw zoom, boord*, te weten, van uw kleed. want gij zijt de lossen. Zie Ruth 2:20.
10. En hij zeide: Gezegend zijt gij den HEERE, mijn dochter! Gij hebt deze uw laatste weldadigheid De zin is, wat gij nu doet is nog beter dan het voorgaande,

dat gij gedaan hebt aan uw verstorven man en uw schoonmoeder Naomi. Zie boven, Ruth 1:8, en Ruth 2:11. beter gemaakt dan de eerste, dewijl gij geen jonge gezellen zijt nagegaan, hetzij arm of rijk.

11. En nu, mijn dochter, vrees niet; al wat gij gezegd hebt, zal ik u doen; want de ganse stad mijns volks weet, Hebreeuws, *poort*. Zie Gen. 22:17. dat gij een deugdelijke vrouw zijt. Of, *kloeke*.
12. Nu dan, wel is waar, dat ik een lossen ben; maar er is nog een lossen, nader dan ik.
13. Blijf dezen nacht over; voorts in den morgen zal het geschieden, indien hij u lost, goed, laat hem lossen; maar indien het hem niet lust u te lossen, zo zal ik u lossen, zo *waarachtig als* de HEERE leeft; leg u neder tot den morgen toe.
14. Alzo lag zij neder aan zijn voetdeksel tot den morgen toe; en zij stond op, eer dat de een den ander kennen kon; Hebreeuws, *de man zijn naaste*. want hij zeide: Het worde niet bekend, Gelijk Boaz een goede conscientie voor God had, alzo wilde hij ook een goeden naam bij de mensen behouden. dat een vrouw op den dorsvloer gekomen is.
15. Voorts zeide hij: Lang den sluier, die op u is, Of, *schortekleed, voorschoot, schorteldoek*, waarmede de vrouwen haar voorlijf bedekken. en houd dien; en zij hield hem; en hij mat zes *maten* gerst, en legde ze op haar; daarna ging hij in de stad.
16. Zij nu kwam tot haar schoonmoeder, dewelke zeide: Wie zijt gij, mijn dochter? Het was nog zo donker dat de een den ander niet wel kon kennen gelijk Ruth 3:14, gezegd is; hoewel Naomi uit het dragen heeft mogen afnemen, dat zij nog jong was, zodat zij haar naar de wijze der ouden, *dochter* genoemd heeft. En

zij verhaalde haar alles, wat die man haar gedaan had.

17. Ook zeide zij: Deze zes *maten* gerst heeft hij mij gegeven; want hij zeide *tot mij*: Kom niet ledig tot uw schoonmoeder.

18. Toen zeide zij: Zit *stil*, mijn dochter, totdat gij weet, hoe de zaak zal vallen; want die man zal niet rusten, tenzij dat hij heden deze zaak voleind hebbe.

Ruth 4

1. En Boaz ging op in de poort, Waar men het gericht hield en het volk bijeenkwam. en zette zich aldaar en ziet, de lossen, van welken Boaz gesproken had, Zie Ruth 3:12. ging voorbij; zo zeide hij: Boaz. Wijk herwaarts, zet u hier, gij, zulk een! Hebreuws, *Peloni, Almoni*. Een manier van spreken bij de Hebreëen, wanneer zij iemand menen, wiens naam zij juist niet weten, of mogen vergeten hebben, of niet willen hebben noemen, inplaats waarvan wij plegen te gebruiken *N.N.*, of, *gij man, hoe gij dan heet*. Zie ook 2 Kon. 6:8. En hij week derwaarts, en zette zich.

2. En hij nam tien mannen Boaz. van de oudsten der stad, Zie 1 Kon. 21:8. en zeide: Zet u hier; en zij zetten zich.

3. Toen zeide hij tot dien lossen: Het stuk lands, dat van onzen broeder Elimelech was, Dat is bloedverwant. heeft Naomi, die uit der Moabieten land wedergekomen is, verkocht; Te weten, door nood en gebrek. Zie Lev. 25:25.

4. En ik heb gezegd: Anders, *gedacht*; zie Gen. 20:11. Ik zal het *voor* uw oor openbaren, Hebreuws, *ik zal uw oor ontdekken*; dat is ik zal het zeggen dat gij het hoort, ik zal het u openbaren, of te weten doen, wat u onbekend is, opdat gij, als de naaste zijnde, u zoudt mogen verklaren. Indien de oren toegedekt zijn, kan men kwalijk horen, ter contrarie indien zij ontdekt en vrij zijn, hoort men wel. Zie gelijke manier van spreken 1 Sam. 9:15, en de

aantekeningen aldaar. Idem 2 Sam. 7:27; Job 33:16. zeggende: Aanvaard het in tegenwoordigheid der inwoners, Anders, *koop*; en zo in het volgende. en in tegenwoordigheid der oudsten mijns volks; zo gij het zult lossen, los het; en zo men het ook niet zou lossen, verklaar het mij, dat ik het wete; want er is niemand, behalve gij, die het losse, en ik na u. Dat is, ik ben de naaste na u. Toen zeide hij: Ik zal het lossen.

5. Maar Boaz zeide: Ten dage, als gij het land aanvaardt van de hand van Naomi, Dat is, als verkocht en vervreemd zijnde, niet alleen van Naomi, maar ook van Ruth, en daarom meteen Ruth moeten trouwen, om haar verstorven man, wiens naaste bloedvriend gij zijt, zaad te verwekken, naar de wet, Deut. 25:5. zo zult gij het ook aanvaarden van Ruth, de Moabietische, de huisvrouw des verstorvenen, Van Machlon, den zoon van Elimelech. om den naam des verstorvenen te verwekken over zijn erfdeel.

6. Toen zeide die lossen: Ik zal het voor mij niet kunnen lossen, opdat ik mijn erfdeel niet misschien verderve; Dat is, verlieze, en tegelijk mijn naam uitsterve. Want indien hij maar een zoon bij Ruth mocht gewinnen, die zou moeten gehouden worden als een zoon des verstorvenen, en zijn naam voeren, naar de wet Deut. 25:6. Zodat de naam van dezen lossen daarmede als dood zou zijn. los gij mijn lossing voor u; Dat is, hetgeen waartoe ik het recht van lossen heb. want ik zal niet kunnen lossen.

7. Nu was dit van ouds Of, *tevooren, in voortijden. een gewoonheid* in Israel, bij de lossing en bij de verwisseling, Bij allen overdracht, of publieke vervreemding. om de ganse zaak te bevestigen, zo trok de man zijn schoen uit Vergelijk Deut. 25:9. en gaf die aan zijn naaste; Wien hij zijn recht overdroeg, en daarmede van hetzelfde in

- toekomstige tijden verstoken was. en dit was tot een getuigenis in Israel.
8. Zo zeide de lossers tot Boaz: Aanvaard gij het voor u; en hij trok zijn schoen uit. Dewijl hier van Ruth geen melding wordt gemaakt, en Naomi haar bevelen had, dat zij zich stil zou houden en Boaz laten begaan, Ruth 3:18, zo is daaruit af te nemen dat Ruth hier niet tegenwoordig was, noch deze zaak bij het gericht dreef, maar Boaz; daarom heeft deze man zijn schoen aan Boaz gegeven. Anders zou de wet, Deut. 25:9, ontwijfelbaar gevolgd zijn geweest; ten ware dan, dat zij door menselijk goeddunken en vermetelheid verzacht moge geweest zijn.
9. Toen zeide Boaz tot de oudsten en al het volk: Gijlieden zijt heden getuigen, dat ik aanvaard heb alles, wat van Elimelech geweest is, en alles, wat van Chilion en Machlon geweest is, van de hand van Naomi. Dat is, van Naomi vervreemd of verkocht zijnde; gelijk boven, Ruth 4:5.
10. Daartoe aanvaard ik mij ook Ruth, Hebreeuws, *koopje, verkrijge, bekom*. de Moabietische, de huisvrouw van Machlon, tot een vrouw, om den naam des verstorvenen over zijn erfdeel te verwekken, opdat de naam des verstorvenen niet worde uitgeroeid van zijn broederen, en van de poort zijner plaats; gijlieden zijt heden getuigen.
11. En al het volk, dat in de poort was, mitsgaders de oudsten zeiden: Wij zijn getuigen; de HEERE make deze vrouw, die in uw huis komt, als Rachel en als Lea, die beiden het huis van Israel gebouwd hebben; Dat is, het huis Jakobs vermenigvuldigd hebben, door het voortbrengen van kinderen; zie Gen. 16:2. en handel kloekelijk in Efratha, Of, *maak, verkrijg rijkdom, bekom vermogen, word machtig, vermogend*. en maak uw naam vermaard in Bethlehem! Hebreeuws, *roep den naam uit*.
12. En uw huis zij, als het huis van Perez (die Thamar aan Juda baarde), van het zaad, dat de HEERE u geven zal uit deze jonge vrouw.
13. Alzo nam Boaz Ruth, en zij werd hem ter vrouwe, en hij ging tot haar in; Zie Gen. 6:4. en de HEERE gaf haar, dat zij zwanger werd en een zoon baarde. Hebreeuws, *ontvangenis*.
14. Toen zeiden de vrouwen tot Naomi: Geloofd zij de HEERE, Hebreeuws, *gezegend*. Die niet heeft nagelaten Hebreeuws, *die u heden niet heeft doen ophouden een lossers*. u heden een lossers te geven; Versta, den zoon van Ruth, die in zijns vaders Machlons *die Naomi's zoon geweest was* plaats, als erfgenaam zou treden, gelijk uit het vervolg is af tenemen. Anderen verstaan het van Boaz. en zijn naam worde vermaard in Israel!
15. Die zal u zijn tot een verkwikker der ziel, Hebreeuws, *wederbrenger der ziel*; dat is, hij zal uw leven en lust herstellen, verkwikken, u als verjeugdigen. Vergelijk Ps. 19:8, en Ps. 23:3; Klaagl. 1:11,19. en om uw ouderdom te onderhouden; Of, *voeden, ondersteunen*, Zie gelijk gebruik van het Hebreeuwse woord Gen. 45:11, en Gen. 47:12; 1 Kon. 18:4; Ps. 55:23. want uw schoondochter, die u liefheeft, heeft hem gebaard, dewelke u beter is Schoondochter Ruth. dan zeven zonen. Dat is, dan vele zonen. Zie Gen. 4:15.
16. En Naomi nam dat kind, en zette het op haar schoot, en werd zijn voedster.
17. En de naburinnen gaven hem een naam, zeggende: Aan Naomi is een zoon geboren; en zij noemden zijn naam Obed; deze is de vader van Isai, Davids vader. Hebreeuws, *Ischai*.
18. Dit nu zijn de geboorten van Perez: Dat is, nakomelingen, die van Perez geboren en afgekomen zijn. Perez gewon Hezron; Hebreeuws, *Chetsron*.

19. En Hezron gewon Ram; en Ram gewon Amminadab;
20. En Amminadab gewon Nahesson; *Hebreeuws, Nachschon.* en Nahesson gewon Salma;
21. En Salmon gewon Boaz, en Boaz gewon Obed;
22. En Obed gewon Isai; en Isai gewon David.